

BIJLAGEN BOEKJE

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2024-2027:

**SAMEN VOOR EEN VEILIG LANSINGERLAND:
VEILIG VANDAAG, BOUWEND
AAN EEN STERKER MORGEN!**

BIJLAGE 1: OVERZICHT BETROKKEN PORTEFEUILLES PER THEMA

THEMA'S	Openbare orde en veiligheid	Brandweer	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	Communicatie	Burgerzaken	Participatie (Werk en inkomen)	Maatschappelijke ondersteuning	Dienstverlening	Ruimtelijke ontwikkeling en Omgevingswet	Economie	Sport	Duurzaamheid	Mobiliteit	Jeugd(zorg)	Onderwijs	Cultuur	Toezicht en Handhaving
Leefbare en veilige wijken	●	●		●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Casuïstiek zorg en veiligheid	●	●		●	●	●	●				●			●	●		●
Digitale veiligheid	●	●	●	●	●	●	●	●		●				●	●		
Ondermijning	●	●		●	●	●	●	●	●	●				●	●		●
Jeugd en veiligheid	●	●		●		●	●			●	●		●	●	●	●	●
Veilig winkelgebied/ bedrijventerreinen	●	●		●					●	●			●				●
Veilig uitgaan, evenementen en toerisme	●	●	●	●			●	●	●	●			●	●		●	●
Verkeersveiligheid	●	●		●			●		●	●			●	●			●
Brandveiligheid/externe veiligheid/ crisisbeheersing	●	●	●	●			●	●					●		●		●
Polarisatie en radicalisering	●	●		●		●	●							●	●		●

- > portefeuille/domein voert (mede) uit en is (mede) trekker.
- > portefeuille/domein voert (mede) uit.

BIJLAGE 2: DIALOGEN EN SAMENWERKING

Een essentieel aspect van het Integraal Veiligheidsbeleid is het waarborgen van de betrokkenheid en perspectieven van onze inwoners en netwerkpartners. In het streven naar een volledig veiligheidsbeeld hebben we actief geluisterd naar hun stemmen, zorgen en behoeften. Verschillende initiatieven hebben ons geholpen om een vollediger en genuanceerder beeld van veiligheid in onze gemeente te verkrijgen.

Leefbaarheidsmonitor en Belevingsonderzoek

In 2022 hebben we de Leefbaarheidsmonitor uitgevoerd, een krachtig instrument dat de stemmen van 1.534 inwoners heeft verzameld. We hebben de gedachten en meningen van onze gemeenschap verkend, vooral met betrekking tot veiligheid en ervaren veiligheid. De mogelijkheid om opmerkingen achter te laten heeft ons waardevolle inzichten geboden over de veiligheidssituatie binnen onze gemeente. Parallel aan de Leefbaarheidsmonitor heeft Movisie een Belevingsonderzoek uitgevoerd in Berkel Centrum. Dit onderzoek omvatte gesprekken met 50 bewoners en 20 professionals. Door diepgaande dialogen te voeren, hebben we een dieper begrip gekregen van hoe veiligheid wordt ervaren in deze specifieke buurt.

Buurttoezicht Lansingerland (BTL)

In samenwerking met Buurttoezicht Lansingerland (BTL) hebben we teruggeblikt op het lopende IVB en vooruit gekeken naar de prioriteiten voor de toekomst. De inzichten die we hebben verzameld van BTL hebben ons input geboden om het veiligheidsbeeld verder te verrijken.

Informatie van wijkmanagers en boa's

Onze wijkmanagers en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) staan dagelijks in contact met de inwoners. Hun directe interacties hebben ons in staat gesteld om een schat aan informatie en inzichten te verzamelen over de veiligheidssituatie in de verschillende wijken.

Netwerkpartners

We hebben waardevolle input verkregen van het Openbaar Ministerie, de politie, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, RIEC (Regionale Informatie- en Expertisecentra), het Zorg- en Veiligheidshuis,

de Veiligheidsalliantie Rotterdam en 3B Wonen. De input heeft ons geholpen om een volledig begrip van veiligheidskwesties te ontwikkelen en dit te vertalen naar beleid.

Interne dialoog

Binnen onze eigen organisatie hebben we gesprekken gevoerd met ongeveer 20 collega's. Deze collega's werken op diverse gebieden, waaronder economie, ruimte, jeugd, participatie, onderwijs en zorg. Hun inzichten hebben ons geholpen om de raakvlakken van veiligheid met verschillende aspecten van ons gemeentelijk beleid te begrijpen en hiermee verbinding te maken in het IVB.

In dialoog met de raad

Op 5 juli 2023 hebben we de veiligheidsanalyse gepresenteerd en zijn we in gesprek gegaan met de raadsleden. Tijdens deze dialoog hebben zij hun inzichten toegevoegd en het veiligheidsbeeld verder verdiept en verrijkt. Tijdens de beeldvormende avond van 20 september 2023 zijn we dieper in gegaan op digitale veiligheid en ondermijning. De commissie AB heeft op 11 oktober 2023 de uitgangspuntennotitie besproken en haar overwegingen meegegeven.

BIJLAGE 3: BEGRIPPEN EN BEVOEGDHEDEN

Bestuurlijke instrumenten

Bestuurlijke instrumenten zijn gericht op het herstel van de openbare orde en veiligheid. Zij zijn niet gericht op het bestraffen van overtredingen. Dit zijn bijvoorbeeld de last onder bestuursdwang en de last onder dwangsom.

Eerstelijns wijknetwerk

Een wijknetwerk bestaat uit inwoners, (digitale) wijkagent, wijkbrandweer, wijkmanager, boa's, en jongerenwerkers en zet zich in om de veiligheid en leefbaarheid te bevorderen. Het is een vorm van preventie die zich concreet en gericht inzet in de wijken.

Openbare orde en veiligheid

Openbare orde laat zich op verschillende manieren uitleggen. Een algemene duiding is *een ordentelijk verloop van het maatschappelijk leven in de openbare ruimte*. Voor de toepassing van de burgemeestersbevoegdheden is het belangrijker te kijken naar wat een 'verstoring van de openbare orde' is. Openbare-ordeverstoringen zijn terug te voeren op de schending van een rechtsnorm. Het gaat in bijna alle gevallen om algemeen verbindende voorschriften op overtreding waarop een straf staat, denk aan vernieling of mishandeling (strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht) of het overtreden van een alcoholverbod uit de Algemene Plaatselijke Verordening. Ook de overtreding van ongeschreven rechtsnormen die hinder of gevaar voor anderen of goederen opleveren (onrechtmatige gedragingen in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek) kunnen openbare-ordeverstoringen veroorzaken. Een voorbeeld is het hinderlijk veelvuldig met motoren voor iemands huis langsrijden, om daarvan een dreigende werking uit te laten gaan (zonder daarbij verkeers- of geluidsnormen te overtreden).

Algemene bevoegdheid ter handhaving openbare orde

Artikel 172 Gemeentewet belast de burgemeester met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Ook de gemeenteraad heeft taken op het gebied van openbare orde en veiligheid. De gemeenteraad stelt de kaders vast van het lokale veiligheidsbeleid en kan de burgemeester bevoegdheden verlenen, bijvoorbeeld de inzet van cameratoezicht.

De uitvoering van het openbare orde en veiligheidsbeleid is een taak van het college. Veiligheid raakt vrijwel elke portefeuille.

Het exclusieve domein van de burgemeester is de handhaving van de openbare orde die onmiddellijk van aard is. Het betreft het optreden waarin het noodzakelijk is dat een eenhoofdig bestuursorgaan daadkrachtig beslissingen kan nemen.

Vervolgens is de burgemeester verantwoording verschuldigd aan de raad over het door hem gevoerde (openbare orde- en veiligheids)beleid op grond van artikel 177 Gemeentewet.

Karakter van bevoegdheid: bestuursrechtelijk

De openbare orde-bevoegdheden van de burgemeester hebben een bestuursrechtelijk karakter. Niet alle algemene bestuursrechtelijke normen zijn steeds op de uitoefening van die bevoegdheden van toepassing. Zo kan een noodbevel in spoedeisende gevallen mondeling worden gegeven, terwijl in de regel een schriftelijkheidseis geldt voor beschikkingen. De openbare orde-bevoegdheden hebben primair een preventieve en/of reparatoire (herstellende) werking; ze zijn gericht op het voorkómen van verstoring van de openbare orde of op het herstel daarvan. In tegenstelling tot strafrechtelijke bevoegdheden hebben deze bevoegdheden dus niet het doel om te straffen. Voordat bestuursrechtelijke bevoegdheden kunnen worden toegepast, is het vaak nodig om eerst een waarschuwing te geven. De burger wordt dan in staat gesteld om alsnog de openbare-ordeverstoring te beëindigen. Wanneer de bevoegdheden zich richten tot individuen of concrete groepen, dan geeft de burgemeester een beschikking af. Burgers kunnen daartegen bezwaar en beroep aantekenen volgens de gebruikelijke bezwaar- en beroepsbepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

UITGANGSPUNTENNOTITIE INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID LANSINGERLAND 2024 – 2027

1. INLEIDING

1.1 Een uitgangspuntennotitie als tussenproduct voor een beleidsplan

De voorliggende concept uitgangspuntennotitie is als een tussenproduct bedoeld voor beeldvorming en oordeelsvorming op weg naar de besluitvorming over het integraal veiligheidsbeleid (IVB). In de notitie neemt het college vooruitlopend op het beleidsplan een aantal inhoudelijke standpunten in en stelt de gemeenteraad in de gelegenheid om het college overwegingen mee te geven voor het uiteindelijke beleidsplan, waarin we de ambities, resultaten en de aanpak uitwerken.

1.2 De Samenlevingsvisie als basis

In februari 2023 is de samenlevingsvisie vastgesteld. Als gemeente willen we bijdragen aan de brede welvaart voor de krachtige en vitale samenleving van de toekomst. De samenlevingsvisie geeft de koers aan voor ons IVB en dienst als het kompas met een afwegingskader.

1.3 Wat is het integraal veiligheidsbeleid?

In onze gemeente staan we voor diverse veiligheidsuitdagingen, variërend van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid, huiselijk geweld en ondermijnende criminaliteit. Als het gaat om veiligheidsbeleid op lokaal niveau, draagt de gemeente de verantwoordelijkheid. Volgens artikel 38b van de Politiewet stelt de gemeenteraad eens per vier jaar een nieuw integraal veiligheidsbeleid op. Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vraagt om weloverwogen keuzes – keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. De omvang van de vraag naar veiligheidsmaatregelen is aanzienlijk en het is onmogelijk om op alle fronten met dezelfde intensiteit te opereren. In het IVB ver-

BIJLAGE 4: UITGANGSPUNTENNOTITIE

ankeren we keuzes die wij maken. Hiermee geeft de gemeente invulling aan haar regierol op het veiligheidsterrein. Het IVB vormt een compact document waarin we de thema's die voor de gemeente van prioritair belang zijn vastleggen, evenals de thema's die als doorlopend worden beschouwd. In de uitgangspuntennotitie legt het college de inhoudelijke uitgangspunten voor het IVB vast. Hieruit ontstaat het raamwerk van het IVB.

1.4 Proces

Ons huidige Integraal Veiligheidsbeleid loopt eind 2023 af. Momenteel bereiden we ons voor op het nieuwe IVB voor de periode 2024-2027. Dit proces verloopt stapsgewijs, met als belangrijke eerste stappen de *Inventarisatie en analyse* en de *Beeldvormende sessie met de raad* (5 juli jl.). Deze twee stappen hebben het inhoudelijke fundament gelegd voor het nieuwe veiligheidsbeleid. In deze Uitgangspuntennotitie formuleren we de uitgangspunten van ons IVB, die voortkomt uit dit fundament.

2. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De wereld verandert snel en soms op een onverwachte manier. Dit heeft invloed op hoe veilig inwoners en ondernemers zich voelen. Nieuwe technologieën, sociale dynamieken en mondiale gebeurtenissen zorgen voor ingewikkelde en steeds veranderende situaties. Dit dwingt ons om veerkrachtig, flexibel en innovatief te zijn in onze benadering van veiligheid. Hieronder staan de grootste trends en ontwikkelingen beschreven.

2.1 Verharding van de maatschappij

In de afgelopen jaren hebben we een toenemende trend van verharding in de samenleving waargenomen, waarbij polarisatie en toenemende spanningen soms de sociale dialoog overschaduwen.

Tijdens de avondklokrellen in verschillende gemeenten in Nederland hebben we gezien hoe online polarisatie kan leiden tot maatschappelijke onrust en verstoring van de openbare orde. Verder zien we op nationaal niveau dat online pesten en stalken veelvoorkomende problemen zijn.

	2020	2021	2022
Overlast verward/overspannen persoon	153	180	249
Huiselijk geweld	62	54	69

Deze verharding heeft invloed op diverse aspecten van onze maatschappij en kan de gemeenschapscohesie en harmonie verstoren. Hoewel Lansingerland momenteel geen ernstige tekenen van polarisatie of radicalisering vertoont, zien we dat mensen meer 'last van 'personen' ervaren (bijvoorbeeld geluidsoverlast door muziek of ruzies). Ook neemt het aantal individuen met onbegrepen gedrag toe en worden individuele situaties steeds complexer.

2.2 Toenemende afhankelijkheid en risico's van digitalisering

Digitalisering heeft ons leven aanzienlijk vergemakkelijkt en versneld, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. We zijn steeds afhankelijker geworden van digitale oplossingen, zoals online diensten en platforms. Dit leidt tot efficiëntie en tijdsbesparing, maar het verhoogt ook de cybersecurity risico's. Ook in Lansingerland moeten we ons bewust zijn van de kwetsbaarheid van onze systemen en de gegevens van onze burgers.

2.3 Verschuiving naar meer ongrijpbare vormen van criminaliteit

In de snel evoluerende digitale wereld en de steeds complexere maatschappelijke dynamiek verandert het criminaliteitslandschap. Traditionele misdrijven, zoals diefstal en geweld maken steeds vaker plaats voor meer ongrijpbare vormen van criminaliteit zoals ondermijning en cybercriminaliteit.

Ondermijnende criminaliteit blijkt een ingewikkeld probleem te zijn dat verschillende aspecten van onze samenleving aantast. Criminele netwerken - vooral actief in drugscriminaliteit maar daarnaast ook in arbeidsuitbuiting/mensenhandel, witwassen en andere vormen van fraude - maken misbruik van legale segmenten van de samenleving en het bestuur. Denk hierbij aan bedrijfslocaties, branches, kwetsbare groepen, en gemeentelijke beschikkingen (vergunningen). Lansingerland is verhoogd kwetsbaar voor criminele inmenging door het grote grondgebied met veel buitengebied in combinatie met de nabijheid van een grote stad, een wereldhaven en verschillende snelwegen.

Bij cybercriminaliteit krijgen we te maken met verschillende digitale dreigingen die direct invloed hebben op onze veiligheid en persoonlijke informatie. Dit soort criminaliteit omvat verschillende handelingen, zoals bijvoorbeeld misleiding via e-mail, het stelen van bankgegevens en het

BIJLAGE 4: UITGANGSPUNTENNOTITIE

hacken van online accounts. We merken steeds vaker dat criminelen zich richten op online platforms om gewone mensen, bedrijven en organisaties te misleiden en financiële schade toe te brengen. Door de voortdurende vooruitgang van technologie worden de methoden van cybercriminelen ook steeds ingewikkelder en moeilijker te herkennen.

2.4 Lansingerland in een metropoolregio

Gelegen in een metropoolregio bevindt Lansingerland zich te midden van risico's en uitdagingen die voortvloeien uit de aanwezigheid van grote stedelijke gebieden. Een illustratie hiervan is het fenomeen van het 'waterbedeffect'. Als een gemeente effectieve maatregelen neemt tegen drugscriminaliteit, kan deze vorm van misdaad zich verplaatsen naar gemeenten waar de aanpak minder krachtig is.

2.5 Lansingerland groeit

Lansingerland zet zijn groei en ontwikkeling voort, waarbij de inwonersaantallen toenemen en nieuwe woonwijken en economische uitbreidingen ontstaan. De woningvoorraad neemt toe en conform landelijk beleid is het streven voor de toekomst 30% sociale huurwoningen.

De groeiende bevolking brengt zowel positieve veranderingen als specifieke aandachtspunten binnen het veiligheidsdomein met zich mee. Enerzijds neemt de aantrekkingskracht van de gemeente toe als meer mensen er wonen, werken en recreëren. Anderzijds geeft het een toenemende belasting van de infrastructuur en het verkeer, een mogelijk groeiende aantrekkingskracht voor mobiel banditisme en het potentieel afnemen van sociale cohesie en inclusiviteit. Een grotere gemeente kan daarnaast leiden tot meer belasting op het snijvlak van zorg en veiligheid.

2.6 Leefbaarheid en veiligheid in Lansingerland

Op basis van analyses van gesprekken met wijkprofessionals, input van inwoners en een positief rapportcijfer van 7,8 voor de veiligheid van de buurt, kunnen we vaststellen dat Lansingerland een gemeente is waarin het prettig en veilig wonen is. Het aantal diefstallen van eigendommen is relatief laag en er zijn minder meldingen van overlast door jongeren dan voorgaande jaren. Desalniettemin vraagt de omvangrijke jeugdpopulatie in Lansingerland om voortdurende aandacht, waarbij het van belang is om de positieve ontwikkeling van de jeugd te stimuleren en hen actief te betrekken bij de gemeenschap.

Verder merken we op dat de ervaren overlast door buurtbewoners is toegenomen, zoals aangegeven door het cijfer van 6,7. Er is een stijging te zien in delicten zoals fietsendiefstal en andere vormen van diefstal. De betrokkenheid van inwoners bij veiligheid en leefbaarheid van de buurt is een punt van aandacht, dit zie je bijvoorbeeld terug in de lage dekkingsgraad van burgernet (5,7%).

CIJFERS LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID	2016	2020	2021	2022
Veiligheid van de buurt (rapportcijfer)	7,5			7,8
Overlast buurtbewoners (rapportcijfer)	7,0			6,7
Overlast verkeer (rapportcijfer)	6,1			6,0
# meldingen jeugdoverlast		530	444	307
Woning inbraak		79	58	79
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen		198	149	177
Diefstal brom-/snorfiets, fiets		191	176	207
Dekkingsgraad burgernet		6,1%	5,9%	5,7%

3. UITGANGSPUNTEN VOOR HET INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2024-2027

Gebaseerd op de genoemde trends en ontwikkelingen, evenals de uitgebreide veiligheidsanalyse (I23.13136) die we tijdens de beeldvormende avond op 5 juli hebben besproken en verder hebben verdiept, kunnen we vier uitgangspunten identificeren. Het is van belang om op te merken dat deze notitie zich niet richt op concrete aanpak en resultaten.

3.1 We zetten in op preventie en betrokkenheid van de gemeenschap voor leefbare, veilige en krachtige wijken

We richten ons op het behouden en waar nodig verstevigen van gezonde en

BIJLAGE 4: UITGANGSPUNTENNOTITIE

krachtige wijken, waarbij we rekening houden met thema's als verkeersveiligheid, criminaliteit, (jeugd)overlast en het veiligheidsgevoel.

Binnen dit kader benadrukken we de rol van de samenwerkende overheid. Ons doel is om krachtige, gezonde wijken te hebben waarin bewoners actief bijdragen aan hun eigen weerbaarheid. In dit proces spelen inwoners, een goed georganiseerde vorm van buurtpreventie en ook wijkprofessionals zoals de wijkmanagers, Boa(-wijkregisseurs), wijkagenten en jongerenwerkers een cruciale rol. Samen bouwen we verder aan een robuust eerstelijns wijknetwerk en streven we naar een effectieve implementatie van veiligheidsmaatregelen, zoals de aanpak van heling (heling is het verkrijgen, bezitten of verhandelen van gestolen goederen). Waar preventie niet voldoende blijkt, treden we handhavend op.

3.2 Gemeentelijke regie in zorg en veiligheid blijft onverminderd relevant

We zetten in op een goede verbinding tussen zorg en veiligheid om het welzijn en de veiligheid van individuen en hun omgeving te waarborgen. Deze individuen worden vaak geconfronteerd met een scala aan problemen variërend van huisvesting, zorg en financiële zaken tot onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, verslaving en vervuiling. Als gemeente spelen we een regisserende rol in zowel het veiligheids- als het sociaal domein, om samenwerking te bevorderen en problemen te voorkomen voordat ze veiligheidskwesties worden. We hebben een effectieve 'Sluitende Aanpak' vastgesteld en blijven hieraan werken om ondersteuning te bieden aan inwoners en situaties te de-escaleren. Samen met onze zorg- en veiligheidspartners geven we invulling aan de aanpak van complexe problematiek. Dit zal de komende tijd steeds urgenter worden door de verdere complicering van de samenleving en de effecten daarvan op de meest kwetsbare huishoudens. Onze toekomstige inspanningen richten zich enerzijds op het versterken van samenwerking met maatschappelijke partners. Anderzijds richten we ons op het betrekken van inwoners bij het signaleren en melden van veiligheidszorgen in hun sociale omgeving. Wij zorgen voor een goede opvolging op die signalen en meldingen.

3.3 Versterking van digitale veiligheid: Focus op bewustwording en voorlichting

Gemeenten, samen met andere overheden, veiligheidspartners en maatschappelijke partners, spelen een belangrijke rol bij het voorkomen en bestrijden van cybercriminaliteit. Dit omvat het beveiligen van onze eigen systemen "Eigen huis op orde", crisisvoorbereiding, het versterken van de digitale weerbaarheid van inwo-

ners en de aanpak van onrechtmatige online activiteiten. Met betrekking tot onze eigen systemen werken we constant aan verbeterde beveiliging en bewustwording bij medewerkers. Verdere maatregelen zijn nodig om onze systemen en informatie te beschermen tegen verstoring en ontwijking, en zo de continuïteit van gemeentelijke diensten te waarborgen. In onze huidige inzet om digitale criminaliteit te verminderen ligt onze focus op bewustwording. Een belangrijke volgende stap is het intensiveren van voorlichting aan kwetsbare groepen, zoals ouderen, kinderen en ondernemers. Hierbij is het belangrijk om nauw samen te werken met andere overheidsinstanties en lokale partners.

Binnen het deelthema van online polarisatie zijn we vooral alert op mogelijke maatschappelijke onrust en verstoring van de openbare orde. Het is belangrijk om de risico's samen met partners nauwlettend te volgen en waar nodig in te grijpen.

3.4: We zetten onze inzet op ondermijning onverminderd voort.

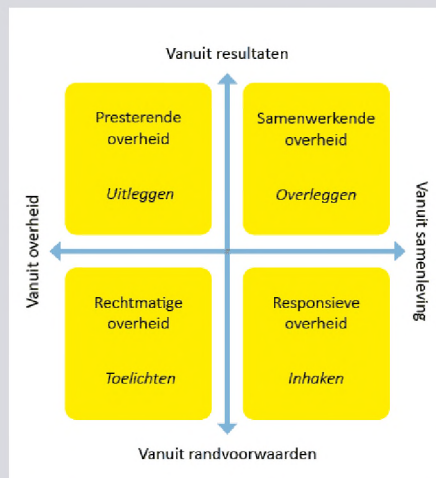
Onze voortdurende inzet tegen georganiseerde criminaliteit en ondermijning heeft de afgelopen jaren geleid tot een aanzienlijke vooruitgang in Lansingerland. Jaarlijks voeren we meer dan 100 integrale controles uit bij bedrijven om te waarborgen dat onze gemeente geen voedingsbodem wordt voor criminele praktijken. Daarnaast hebben we specifieke aandacht besteed aan jongeren en andere kwetsbare groepen. We hebben ingezet op programma's en initiatieven om hen weerbaar te maken tegen de verleidingen van georganiseerde misdaad. De realiteit is echter dat de wereld van de criminaliteit voortdurend evolueert. Criminaliteit wordt complexer, brutaler en neemt in omvang toe. Dit vraagt om voortdurende prioritaire inzet en innovatie. Onze volgende stappen richten zich op het versterken van onze gemeentelijke weerbaarheid, het vergroten van het bewustzijn en de meldingsbereidheid van onze inwoners en ondernemers, en het verder ontwikkelen van onze informatiepositie. We zien kansen om preventieve mogelijkheden te benutten binnen diverse beleidsgebieden, zoals ruimte, economie en het sociaal domein. Daarnaast maken we gebruik van ons bestuursrechtelijk instrumentarium om effectief op te treden tegen ondermijnende praktijken. Samenwerking blijft centraal staan in onze aanpak.

4. ROLLEN EN STURINGSMECHANISMEN

De gemeente is een onderdeel van de samenleving, met zowel binnen als buiten de gemeente partijen die van grote invloed zijn op het gemeentelijk beleid. Het is daarom relevant om stil te staan bij de rol die overheden spelen bij transities.

Daarbij gaan we uit van vier rollen:

1. Presterende overheid
2. Samenwerkende overheid
3. Rechtmatige overheid
4. Responsieve overheid

Als presterende overheid is de opdracht van de gemeente vooral om het gevoerde beleid uit te leggen en te realiseren: laten zien wat speelt en hoe de gemeente daar maatregelen op neemt. Als samenwerkende overheid is het beleid vooral gericht op overleg, wat speelt wordt breed gedeeld. De rechtmatige overheid licht toe hoe het gekozen beleid inspeelt op de transities en de responsieve overheid haakt in op maatschappelijke bewegingen die in gang zijn gezet vanwege transities.

De gemeente speelt elk van deze rollen, maar afhankelijk van de situatie krijgt de ene rol meer accent dan de andere. In de rol als presterende en rechtmatige overheid, ligt het initiatief van activiteiten met name bij de gemeente. De samenwerkende en responsieve overheid reageert op relevante ontwikkelingen in de samenleving en gaat strategische samenwerkingen aan met bijvoorbeeld andere gemeenten of de provincie.

Het schema impliceert geen gedwongen keuze in stijl. Het is niet zo dat reageren op maatschappelijke ontwikkelingen per definitie beter is dan eigen initiatief (en vice versa). Het gaat er veel meer om dat de gemeente zich bij transities bewust is waar de focus bij het specifieke vraagstuk moet liggen.

De presterende en samenwerkende overheid werkt vanuit een focus op resultaten, de rechtmatige en responsieve overheid vooral vanuit randvoorwaarden. Het is aan

de gemeente om bij het formuleren van beleid ook helder te benoemen wat de rol is die de gemeente bij het specifieke beleidsvoornemen inneemt. Dat geeft sturing intern en is management van verwachtingen extern.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Financiële kader

In het licht van budgettaire uitdagingen binnen onze gemeente, is het van cruciaal belang dat elke keuze die we maken binnen het beschikbare budget blijft. Onze inspanningen zijn erop gericht realistisch beleid voor te leggen dat zowel haalbaar is als optimaal gebruik maakt van de beschikbare middelen. Dit benadrukt de noodzaak om keuzes te maken en op een doeltreffende wijze met het budget om te gaan.

5.2 Samenleving aan zet

Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid en actieve burgerbetrokkenheid kan leiden tot effectievere veiligheidsmaatregelen en een verhoogd gevoel van sociale cohesie. Bewustwording, educatie en burgerparticipatie zijn belangrijke bestandsdelen.

5.3 Focus op proactie en preventie

Binnen alle veiligheidsthema's en -deelthema's staat de aanpak van onderliggende oorzaken centraal. Hierbij identificeren en adresseren we de kernoorzaken die bijdragen aan onveilige situaties. Tegelijkertijd erkennen we het belang van doelgerichte handhaving om de veiligheid van onze gemeente te waarborgen. We streven naar preventie waar mogelijk en handhaving waar nodig, voor een evenwichtige en effectieve benadering van gemeentelijke veiligheid.

5.4 Informatie gestuurd en datagedreven

We werken op basis van solide stuurinformatie, voor scherpe keuzes in de aanpak en efficiënte en effectieve aanwending van de middelen. We ontwikkelen onze informatiepositie en realiseren de benodigde voorzieningen daarvoor.

5.5 Ongelijke aanpak: verschillende niveaus van inzet op veiligheidsthema's

De omvang van de vraag naar veiligheidsmaatregelen is groot en het is niet haalbaar om alle veiligheidsthema's met hetzelfde niveau van inzet aan te pakken. Op basis van de analyse van de veiligheidsthema's in Lansingerland kiezen we voor een ongelijke aanpak. Dat betekent dat we steviger inzetten op de thema's waar we een grote impact willen maken. Dat betekent niet dat voor de overige veiligheidsthema's geen aandacht is. Met het IVB formuleren we onze ambities voor de veiligheidsthema's onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Dit omvat ook onderwerpen die niet de hoogste prioriteit hebben, maar wel regelmatig onze aandacht vereisen. Deze noemen we de doorlopende thema's: (a) Jeugd en veiligheid; (b) Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen; (c) Veilig uitgaan, evenementen en toerisme; (d) Verkeersveiligheid; (e) Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing; (f) Polarisatie en radicalisering.

DOORLOPENDE THEMA'S	> WAAROM NIET GEPRIORITEERD?
a Jeugd en veiligheid	Jeugd is een heel belangrijk aandachtsgebied binnen de vier prioriteiten. De mate van jeugdoverlast en -criminaliteit blijft overzichtelijk en beheersbaar.
b Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen	Criminaliteit en overlast is relatief beperkt. Ondernemingsrisico's worden geadresseerd via prioriteit Ondernijning.
c Veilig uitgaan, evenementen en toerisme	Risico's en criminaliteit zijn beheersbaar. Ontwikkelpunten met name op vlak van beleid en regels (evenementen).
d Verkeersveiligheid	Wordt mede opgepakt via prioriteit 'leefbare en veilige wijken'.
e Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing	Structuren staan goed, in hoofdzaak uitgevoerd door Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond en DCMR.
f Polarisatie en radicalisering	Er zijn geen significante actuele risico's. De aanpak rondom een casus staat.

BIJLAGE 5: INSPIRATIE EN DIALOGEN: PARTICIPATIE MET INWONERS EN NETWERKPARTNERS

Een essentieel aspect van het Integraal Veiligheidsbeleid is het waarborgen van de betrokkenheid en perspectieven van onze inwoners en netwerkpartners. In het streven naar een volledig veiligheidsbeeld hebben we actief geluisterd naar hun stemmen, zorgen en behoeften. Verschillende initiatieven hebben ons geholpen om een vollediger en genuanceerder beeld van veiligheid in onze gemeente te verkrijgen.

Leefbaarheidsmonitor en Belevingsonderzoek

In 2022 hebben we de Leefbaarheidsmonitor uitgevoerd, een krachtig instrument dat de stemmen van 1.534 inwoners heeft verzameld. We hebben de gedachten en meningen van onze gemeenschap verkend, vooral met betrekking tot veiligheid en ervaren veiligheid. De mogelijkheid om opmerkingen achter te laten heeft ons waardevolle inzichten geboden over de veiligheidssituatie binnen onze gemeente. Parallel aan de Leefbaarheidsmonitor heeft Movisie een Belevingsonderzoek uitgevoerd in Berkel Centrum. Dit onderzoek omvatte gesprekken met 50 bewoners en 20 professionals. Door diepgaande dialogen te voeren, hebben we een dieper begrip gekregen van hoe veiligheid wordt ervaren in deze specifieke buurt.

Buurttoezicht Lansingerland (BTL)

In samenwerking met BTL hebben we teruggeblikt op het lopende IVB en vooruit gekeken naar de prioriteiten voor de toekomst. De inzichten die we hebben verzameld van BTL hebben ons input geboden om het veiligheidsbeeld verder te verrijken.

Informatie van wijkmanagers en boa's

Onze wijkmanagers en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) staan dagelijks in contact met de inwoners. Hun directe interacties hebben ons in staat gesteld om een schat aan informatie en inzichten te verzamelen over de veiligheidssituatie in de verschillende wijken.

Netwerkpartners

We hebben waardevolle input verkregen van het Openbaar Ministerie, de politie, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, RIEC (Regionale Informatie- en Expertisecentra), het Veiligheidshuis, de Veiligheidsalliantie Rotterdam en

3Bwonen. De input heeft ons geholpen om een holistisch begrip van veiligheidskwesties te ontwikkelen.

Interne Dialoog

Binnen onze eigen organisatie hebben we gesprekken gevoerd met ongeveer 20 collega's. Deze collega's werken op diverse gebieden, waaronder economie, ruimte, jeugd, participatie, onderwijs en zorg. Hun inzichten hebben ons geholpen om de raakvlakken van veiligheid met verschillende aspecten van ons gemeentelijk beleid te begrijpen.

In dialoog met de raad

Op 5 juli 2023 hebben we de veiligheidsanalyse gepresenteerd en zijn we in gesprek gegaan met de raadsleden. Tijdens deze dialoog hebben zij hun inzichten toegevoegd en het veiligheidsbeeld verder verdiept en verrijkt.